

До
150

річчя створення
Херсонського
державного
аграрно-
економічного
університету

Матеріали
Міжнародної науково-
практичної конференції
**«СУЧАСНІ ВЕКТОРИ
РОЗВИТКУ
АГРАРНОЇ НАУКИ»**

Херсон-Кропивницький – 2024

Міністерство освіти і науки України
 Херсонська обласна військова адміністрація
 Херсонський державний аграрно-економічний університет
 La Spiruline des Landes, France
 Wyższa Szkoła Kształcenia Zawodowego we Wrocławiu, Poland
 AGH University of Science and Technology in Kraków, Poland
 Christian-Albrechts-Universität zu Kiel, Germany
 CEA Farm SIA, Latvia
 College of Agricultural Sciences, The Pennsylvania State University, USA
 Академія праці, соціальних відносин і туризму
 Березнегуватське лісництво філія Баштанське ЛГ Південний лісовий офіс
 Вінницький національний аграрний університет
 ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»
 Державний біотехнологічний університет
 Донецький державний університет внутрішніх справ
 ДП «Державний науково-дослідний інститут будівельних конструкцій»
 ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»
 Житомирський агротехнічний фаховий коледж
 Запорізький науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України
 Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
 Інститут аграрної економіки НААН
 Інститут водних проблем і меліорації НААН
 Інститут демографії та проблем якості життя НААН
 Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства НААН
 Інститут продовольчих ресурсів НААН
 Київський національний університет технологій та дизайну
 Львівський національний національний університет природокористування
 Миколаївський національний аграрний університет
 Національне агентство з акредитації України
 Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами,
 одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА)
 Національний університет «Львівська політехніка»
 Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
 Національний університет біоресурсів і природокористування України
 Одеська державна сільськогосподарська дослідна станція ІКОСГ НААН
 Одеський державний аграрний університет
 Південно-Українська філія УкрНДШВТ ім. Л.Погорілого
 Поліський національний університет
 Полтавський державний аграрний університет
 Приазовський державний технічний університет
 Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника,
 Український державний науково-дослідний інститут «Ресурс»
 Український державний університет імені Михайла Драгоманова
 Український науково-дослідний інститут гірського лісівництва імені П.С. Пастернака
 Уманський національний університет садівництва
 Університет Григорія Сковороди в Переяславі
 Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця
 Херсонське відділення Одеського НДІ судових експертиз
 Херсонський національний технічний університет
 Центральна геофізична обсерваторія імені Бориса Срезневського
 Центральноукраїнський національний технічний університет

СУЧАСНІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ АГРАРНОЇ НАУКИ

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної
конференції

17-18 вересня 2024 р.

Херсон-Кропивницький - 2024

УДК 001.83+332.1(477)

С38

Редакційна колегія:

КИРИЛОВ Юрій Євгенович – ректор Херсонського державного аграрно-економічного університету, доктор економічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, член-кореспондент Національної академії аграрних наук;

ЛАВРЕНКО Сергій Олегович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, Заслужений винахідник України, проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності Херсонського державного аграрно-економічного університету;

МРИНСЬКИЙ Іван Миколайович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, декан агрономічного факультету Херсонського державного аграрно-економічного університету;

КИРИЧЕНКО Наталя Валеріївна – кандидат економічних наук, доцент, декан економічного факультету;

БАЛАБАНОВА Ірина Олександрівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, декан біолого-технологічного факультету;

БОЙКО Павло Михайлович – кандидат біологічних наук, доцент, декан факультету рибного господарства та природокористування;

ДУДЯК Наталія Василівна – доктор економічних наук, професор, декан факультету архітектури та будівництва;

Автори опублікованих тез несуть повну відповідальність за достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел та посилання на них та за всі інші відомості.

С38 Сучасні вектори розвитку аграрної науки: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (ХДАЕУ, 17-18 вересня 2024 року). Херсон: ХДАЕУ, 2024. 920 с.

Modern Vectors of Agrarian Science Development: proceedings of the International scientific-practical conference (KSAEU, 17-18 September 2024). Kherson: KSAEU, 2024. 920 p.

У збірнику представлено матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «СУЧАСНІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ АГРАРНОЇ НАУКИ», присвяченій 150-річчю створення Херсонського державного аграрно-економічного університету, яка проходила 17-18 вересня 2024 року на базі Херсонського державного аграрно-економічного університету.

УДК 001.83+332.1(477)

© Херсонський державний аграрно-економічний університет, 2024

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. «Сталий розвиток аграрного сектору. Інноваційні технології в агровиробництві»	22
Вожегова Р.А. МОНІТОРИНГ АГРОМЕТЕОРОЛОГІЧНИХ УМОВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ДАНИХ ДИСТАНЦІЙНОГО ЗОНДУВАННЯ ЗЕМЛІ	23
Вожегова Р.А., Біднина І.О., Лиховид П.В., Козирєв В.В., Томницький А.В. ПОЛІПШЕННЯ МЕЛІОРАТИВНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ҐРУНТІВ В УМОВАХ ДІЇ ІНГУЛЕЦЬКОЇ ЗРОШУВАЛЬНОЇ СИСТЕМИ	27
Аверчев О.В., Нікітенко М.П. АКТУАЛЬНІ СТРАТЕГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ПРОСА В УМОВАХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН	32
Kovalevskyi S.I., Sokolovska I.M. RESEARCH ON THE INFLUENCE OF PRECEDING CROPS AND SOWING DATES ON THE PRODUCTIVITY INDICATORS OF WINTER BARLEY IN THE CONDITIONS OF THE NORTHERN STEPPE OF UKRAINE	37
Алмашова В.С. ЕКОЛОГІЧНА РОЛЬ НИЖНЬОДНІСТРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ	41
Мринський І.М., Кольцов В.В. ОСОБЛИВОСТІ ШКОДОЧИННОСТІ ТА МОНІТОРИНГУ СТЕБЛОВОГО (КУКУРУДЗЯНОГО) МЕТЕЛИКА (<i>OSTRINIA NUBILALIS</i> HBN.) НА ПОСІВАХ КУКУРУДЗИ	46
Holiachuk Yu.S., Kosylovych H.O. PLANT PROTECTION IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT	51
Аверчев О.В., Ковшакова Т.С. ФОРМУВАННЯ РІВНЯ ПРОДУКТИВНОСТІ СОРТІВ ГОРОХУ ПІД ВПЛИВОМ МІКРОЕЛЕМЕНТІВ ТА БІОСТИМУЛЯТОРІВ ЗА РІЗНИХ ГУСТОТ ПОСІВІВ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ	56
Попова О.Л. СТАНДАРТИ НАЛЕЖНОГО ВЕДЕННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА У ЄВРОСОЮЗІ	60
Яропуд В.М. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ КОНСТРУКТИВНО- РЕЖИМНИХ ПАРАМЕТРІВ ВЕНТИЛЯЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ДЛЯ ТВАРИННИЦЬКИХ ПРИМІЩЕНЬ	65
Марковська О.Є., Яковець А.С. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ФУНГІЦИДІВ-РЕТАРДАНТІВ У ПОСІВАХ РІПАКУ ОЗИМОГО	70

Базалій В.В., Ларченко О.В. ПРОБЛЕМИ І РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ СЕЛЕКЦІЇ СОРТІВ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ З ПІДВИЩЕНОЮ ЕКОЛОГІЧНОЮ СТАБІЛЬНІСТЮ	74
Шепель А.В. ВИКОРИСТАННЯ СТИЧНИХ ВОД ДЛЯ ПОЛИВУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР	79
Жуйков О.Г., Жуйков Т.О. ВІТЧИЗНЯНИЙ ОРГАНІЧНИЙ АГРАРНИЙ СЕКТОР В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ЦИФРИ І ФАКТИ	83
Шевердеева І.С. СТАН РОЗВИТКУ СЕРТИФІКАЦІЇ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА В УКРАЇНІ	96
Artyukh V.P., Sokolovska I.M. INFLUENCE OF SOWING DATES AND PREDECESSORS ON THE PRODUCTIVITY OF WINTER WHEAT DURING THE AUTUMN VEGETATION PERIOD	100
Бакалова А.В. ЕНТОМОФАГИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ШКІДЛИВІСТЮ ФІТОФАГІВ СМОРОДИНИ ЧОРНОЇ	105
Балан Г.О., Караванський М.О. МОНІТОРИНГ ФІТОСАНІТАРНОГО СТАНУ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА ТОВ «ДУНАЙСЬКИЙ АГРАРІЙ» ІЗМАЇЛЬСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ	109
Бовкун Д., Шепель А. ЕФЕКТИВНІСТЬ СИСТЕМИ ГЕРБИЦИДНОГО ЗАХИСТУ СОНЯШНИКУ ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМИ ВИТРАТИ РОБОЧОГО РОЗЧИНУ ТА ОБРАНИХ РОЗПИЛЮВАЧІВ	114
Качур Г.М., Вогнівенко Л.П. СОЦІАЛЬНО ЕКОНОМІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ	117
Стужний О.С. АУТСОРСИНГ В ЛОГІСТИЧНИХ ПРОЦЕСАХ ПІДПРИЄМСТВА	121
Малярчук В.М., Малярчук А.С., Ревтьо О.Я. ВПЛИВ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРИЙОМІВ ВИРОЩУВАННЯ НА РІСТ І РОЗВИТОК ЛЮЦЕРНИ ПОСІВНОЇ	123
Урсал В.В., Ходос Т.А. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВНЕСЕННЯ ЗАСОБІВ ЗАХИСТУ РОСЛИН	128
Яковенко А.О., Степанова М.М., Кохан І.Є. ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПРОГРЕС ЯК ОСНОВНИЙ ДРАЙВЕР ІННОВАЦІЙНОГО ПРОВАЙДИНГУ В АГРАРНИЙ СФЕРІ	132
Минкіна Г.О. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ГАЛУЗІ ПРОМИСЛОВОГО ВИНОГРАДАРСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	137

Минкін М.В. ІНОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАСТОСУВАННЯ АЗОТНИХ ДОБРИВ В ЖИВЛЕННІ РОСЛИН	141
Резніченко Н.Д., Рой С.С. СИДЕРАЛЬНІ КУЛЬТУРИ ЯК ЗАСІБ ПОЛІПШЕННЯ ФІТОСАНІТАРНОГО СТАНУ ПОСІВІВ	145
Свиридова Л.А., Могилевська В.В., Свиридов С.А. ВПЛИВ РІЗНИХ ФОРМ І ДОЗ ДОБРИВ НА ФОРМУВАННЯ СКЛАДОВИХ ПРОДУКТИВНОСТІ СОРГО ЗЕРНОВОГО	149
Литвиненко О., Шепель А. ЕЛЕМЕНТИ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ГОРОХУ ЗИМУЮЧОГО НА ПІВДНІ УКРАЇНИ	153
Почколіна С.В., Когут І.М., Сергеев Л.А., Мельник О.Т. ЯКІСТЬ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД СИСТЕМ ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ В КОРОТКОРОТАЦІЙНИХ СІВОЗМІНАХ	157
Сидякіна О.В., Підручна Д.В. ЖИВЛЕННЯ РОСЛИН НА ЗАСАДАХ РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯ ЯК ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОГО АГРОВИРОБНИЦТВА	162
Borysenko V. FEATURES OF FORMATION OF HIGHLY PRODUCTIVE AGROPHYTOCENOSES OF SUNFLOWER HYBRIDS IN THE RIGHT BANK FOREST-STEPPE	167
Дудченко В.В., Балишева Д.І. ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНСЕКТИЦИДНИХ ПРОТРУЙНИКІВ ПРОТИ <i>AGRIOTES SPUTATOR L.</i> У ПОСІВІАХ СОНЯШНИКУ	170
Каюда А., Шепель А. ПОКРИВНІ КУЛЬТУРИ У NO-TILL ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ	174
Погорілий І.В. СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МАЛОМУ АГРОБІЗНЕСІ УКРАЇНИ	178
Гаєвський С.В. ГІБРИДНІ ТА ЕЛЕКТРИЧНІ ТРАКТОРИ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ ВПРОВАДЖЕННЯ	182
Коваленко О.М. ВИКОРИСТАННЯ БЕЗПЛОТНОГО ПОВІТРЯНОГО СУДНА ДЛЯ AGRAS T50 В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ	185
Дробітько А.В., Терещенко А.В. ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ ЗА РІЗНИМИ ГРУПАМИ СТИГЛОСТІ ПРИ NO-TILL ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ	188

Школьний О.О. ФОРМУВАННЯ СТАЛИХ ЛАНЦЮГІВ ПОСТАЧАННЯ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ ПРОДУКЦІЇ	192
Тарабріна А.-М.О., Терещенко А.В. ВПЛИВ РЕСУРСОЗБЕРІГАЮЧОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ СОЇ ТА КУКУРУДЗИ НА РОЗВИТОК ХВОРОБ В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ	195
Пантелеймоненко А.О., Білоус Є.В., Кольцов В.В. НАЦІОНАЛЬНИЙ КООПЕРАТИВНИЙ РУХ У КОНТЕКСТІ ПОРЯДКУ ДЕННОГО ООН ЩОДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДО 2030 РОКУ	200
Бойко М.О. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВИРОЩУВАННЯ РОСЛИН БЕЗ ҐРУНТУ	203
Тараріко Ю.О., Книш В.В. СТАЛИЙ РОЗВИТОК АГРАРНОГО СЕКТОРУ НА БІОЕНЕРГЕТИЧНІЙ ОСНОВІ	206
Бакланова Т.В. ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ПЕСТИЦИДІВ: АЛЬТЕРНАТИВНІ РІШЕННЯ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	211
Діденко Н.О. МОЖЛИВОСТІ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	215
Борак К.В., Умінський О.В. УМОВИ РОБОТИ ТА ПРИЧИНИ ВИХОДУ З ЛАДУ ЗУБІВ КОВШІВ ЕКСКАВАТОРІВ	218
Борисов Є.І. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ АГРОБІЗНЕСОМ: ОТИМІЗАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ	222
Volynets Ye. VIBRATORY CONVEYOR FOR LOADING FOOD MIXTURE MIXER	225
Osyenko O.M., Sokolovska I.M. RESEARCH ON THE IMPACT OF SOWING DATES AND FERTILIZER APPLICATION RATES ON SPECIFIC PRODUCTIVITY INDICATORS OF MAIZE UNDER THE CONDITIONS OF THE NORTHERN STEPPE OF UKRAINE	229
Волкова Н.Е., Мороз Г.Б. ВПЛИВ ОСНОВНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ЖИВЛЕННЯ НА РІСТ І РОЗВИТОК НУТУ	232
Goncharov V.S., Ivaniv M.O. THE INFLUENCE OF BIOPREPARATIONS ON SOYBEAN PRODUCTIVITY INDICATORS IN THE NORTHERN STEPPE OF UKRAINE	236

Доля М.М., Мороз С.Ю., Полков В.С. КОНТРОЛЬ ФОРМУВАННЯ ЕНТОМОКОМПЛЕКСІВ ПОЛЬОВИХ КУЛЬТУР ЗА СТРЕСОВИХ ФАКТОРІВ АГРОЦЕНОЗІВ У ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	241
Піковський М.Й., Круковський Р.Д., Маньків К.І. ЕКОЛОГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ЗБУДНИКА ФУЗАРІОЗНОГО В'ЯНЕННЯ ОГІРКА – МІКРОМІЦЕТА <i>FUSARIUM OXYSPORUM F.</i> <i>SP. CUCUMERINUM OWEN</i>	245
Чамор Т.В., Лавренко С.О. ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ ОРГАНІЧНОЇ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ	248
Сисоліна І.П., Кісільов Р.В. СТАЛІЙ РОЗВИТОК АГРАРНОГО СЕКТОРУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	251
Ладичук Д.О., Ладичук В.Д. АГРОТЕХНОЛОГІЯ ВІДНОВЛЕННЯ ДЕГРАДОВАНИХ ТЕМНО- КАШТАНОВИХ ҐРУНТІВ ПІВДНЯ УКРАЇНИ	254
СЕКЦІЯ 2. «Якість продуктів харчування та інноваційний розвиток їх виробництва та переробки»	259
Новікова Н.В., Проценко Г.Ю. ПРОБЛЕМИ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ	260
Пелих Н.Л., Горобченко А.М. ІНДЕКСНА ОЦІНКА ВІДТВОРЮВАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНОМАТОК	264
Новікова Н.В., Савицький П.В. ХАРАКТЕРИСТИКА РИБНОЇ СИРОВИНИ І ЇЇ КОМПЛЕКСНЕ ВИКОРИСТАННЯ	267
Новікова Н.В., Фещук Ю.А., Гожуловський Ю.О. ОТРИМАННЯ ПАСТИЛИ ОЗДОРОВЧОГО ПРИЗНАЧЕННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ПЮРЕ ГАРБУЗА ТА ЯБЛУК	271
Горач О.О., Черевко Н.О., Істоміна Ю.В. КРИТЕРІЇ ВИБОРУ ДИТЯЧОГО ХАРЧУВАННЯ	274
Горач О.О., Япрінцев В.С. ОСОБЛИВОСТІ ВИРОБНИЦТВА ХЛІБОБУЛОЧНИХ ВИРОБІВ ПОКРАЩЕНОЇ ХАРЧОВОЇ ТА БІОЛОГІЧНОЇ ЦІННОСТІ	278
Пелих Н.Л., Данильченко С.В. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ СВИНЕЙ	280
Пелих Н.Л., Овдiєнко К.Т. ОПТИМІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВІДГОДІВЛІ СВИНЕЙ	284
Пелих Н.Л. ВИКОРИСТАННЯ ПРИЙОМІВ СТАБІЛІЗУЮЧОГО ВІДБОРУ У СВИНАРСТВІ	287

Каращук Г.В. КРИТЕРІЇ ЯКОСТІ ОВОЧЕВОЇ ПРОДУКЦІЇ, ЩО СПРИЯЮТЬ ЗБІЛЬШЕННЮ ПРИБУТКОВОСТІ ТА ЗМЕНШЕННЮ ВИТРАТ В АГРОВИРОБНИЦТВІ	291
Карпенко О.В. РІСТ ТА РОЗВИТОК ПТИЦІ ЯК КРИТЕРІЙ ОЦІНКИ ЇХ ПЛЕМІННОЇ ЦІННОСТІ	296
Дзюндзя О.В., Лазарук І.В. ЯКІСТЬ СИРКОВИХ ДЕСЕРТІВ СПЕЦІАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	300
Sumska O.P., Protsenko H.Y. INNOVATIVE DEVELOPMENT OF PRODUCTION OF FUNCTIONAL FOOD PRODUCTS IN SOUTHERN UKRAINE	304
Корбич Н.М. СТАН БДЖІЛЬНИЦТВА В УКРАЇНІ – РИЗИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	309
Вінник А., Коноплянко Н. СУЧАСНИЙ СТАН ВИРОБНИЦТВА М'ЯСНИХ ВИРОБІВ В УКРАЇНІ	312
Ведмеденко О.В. ВПЛИВ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ОСВІТЛЕННЯ НА ІНТЕНСИВНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ ТА ПРОДУКТИВНІСТЬ БРОЙЛЕРІВ	315
Кушнеренко В.Г. ІСТОРІЯ ВЖИВАННЯ М'ЯСА В ЇЖУ ТА ВИТОКИ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА М'ЯСА	318
Пузік Л.М. ФОРМУВАННЯ ТОВАРНОЇ ЯКОСТІ ГАРБУЗІВ	322
Горач О.О., Сенатор О.І. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ БЕЗГЛЮТЕНОВОЇ СИРОВИНИ У ВИРОБНИЦТВІ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	327
Савеленко Г.В. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ВПЛИВУ РІЗНИХ МЕТОДІВ КОНСЕРВУВАННЯ НА АНТИОКСИДАНТНУ АКТИВНІСТЬ ФРУКТІВ ТА ОВОЧІВ	332
Іщенко С.М., Луговець О.О. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕКСТРАКТІВ ВОДОРΟΣЛЕЙ У ЯКОСТІ ПРИРОДНИХ БАРВНИКІВ У ХАРЧОВИХ ПРОДУКТАХ	335
Онищенко Л.В., Лойко С.Д. М'ЯСНА ПРОДУКТИВНІСТЬ СВИНЕЙ РІЗНИХ ПОЄДНАНЬ	339
СЕКЦІЯ 3. «Розвиток громад, територій та інфраструктури. Інноваційні технології в будівництві, цивільній інженерії та архітектурі»	342
Куликівський В.Л., Орел В.О. АНАЛІЗ ДЕФЕКТІВ ЗАХИСНОЇ ВТУЛКИ КОНСОЛЬНИХ НАСОСІВ	343

Грабар І.Г., Кузнецов С.А. КОМПОЗИЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ РІЗНИХ ВИДІВ ОБЛАДНАННЯ	347
Гудзь С.А., Дарієнко В.В., Карпушин С.О., Слонь В.В. НОВИЙ ПІДХІД ДО ПРОЄКТУВАННЯ СТАЛЕВИХ ПРОГОНІВ ПОКРИТТЯ З УРАХУВАННЯМ ЕФЕКТУ РОЗКРІПЛЕННЯ ПРОФІЛЬОВАНИМ НАСТИЛОМ	351
Куликівський В.Л., Литвинчук Д.А. ОСНОВНІ ПРИЧИНИ ВІДМОВ І ПІДВИЩЕННЯ НАДІЙНОСТІ МОЛОТКОВИХ ДРОБАРОК	355
Міненко С.В., Мулярчук В.О. АНАЛІЗ ЗАСОБІВ ДІАГНОСТИКИ ЦИЛІНДРО-ПОРШНЬОВОЇ ГРУПИ ДВИГУНІВ	358
Куликівський В.Л., Маринін М.О. ПІДВИЩЕННЯ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ МТА ЗА РАХУНОК ВИБОРУ ОПТИМАЛЬНОГО РЕЖИМУ РОБОТИ	364
Литвиненко В.М. АНАЛІЗ НОРМАТИВНИХ ОСНОВ ВСТАНОВЛЕННЯ КОМПЛЕКТНИХ ТРАНСФОРМАТОРНИХ ПІДСТАНЦІЙ	367
Куликівський В.Л., Руднік Д.І. НАЯВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНОЇ ТЕХНІКИ З ДИЗЕЛЬНИМИ ДВИГУНАМИ	372
Куликівський В.Л., Лахай Б.С. ОБҐРУНТУВАННЯ КОНСТРУКТИВНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ СХЕМИ РОТАЦІЙНОГО ЗНАРЯДДЯ З КОАКСІАЛЬНИМ РОЗМІЩЕННЯМ РОБОЧИХ ОРґАНІВ	375
Гуторов О.І. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	378
Славич В.П., Савченко М.О. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРАНСПОРТНОЇ ЗАДАЧІ ПРИ ПЕРЕВЕЗЕННЯХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ	382
Гуторова О.О., Кравченко М.А. КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	385
Добрянський І.М., Добрянська Л.О. ОСОБЛИВОСТІ КОНСТРУЮВАННЯ І РОЗРАХУНКУ МІЦНОСТІ ЦЕНТРАЛЬНО-РОЗТЯГНУТИХ ЗАЛІЗОБЕТОННИХ ЕЛЕМЕНТІВ	390
Скрипниченко Д.А., Зубенко В.О. ЗЕЛЕНА ІНФРАСТРУКТУРА, ЯК ШЛЯХ ДО СТАЛОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ	394

Пантелеймоненко А.О., Бабута Р.В., Кошман О.А. ПРО НАЦІОНАЛЬНИЙ КООПЕРАТИВНИЙ РУХ НАПЕРЕДОДНІ МІЖНАРОДНОГО РОКУ КООПЕРАТИВІВ	399
Шевчук С.А. СУЧАСНЕ ВЕДЕННЯ ТА НОВІТНІ МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ООНОВЛЕННЯ КАТАЛОГОВИХ ДАНИХ ДЕРЖАВНОГО ВОДНОГО КАДАСТРУ УКРАЇНИ	404
Чеканович М.Г. ОСОБЛИВОСТІ ОБСТЕЖЕННЯ ОБ'ЄКТІВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ПІСЛЯ РАКЕТНОГО УДАРУ	409
Гасенко А.В., Фенко О.Г., Крупченко О.А., Юрко П.А. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВІДНОВЛЕННЯ ПОШКОДЖЕНИХ БУДІВЕЛЬ ІЗ УТВОРЕННЯМ СТАЛЕБЕТОННИХ КОНСТРУКЦІЙ	413
Гасенко Л.В. МОЖЛИВОСТІ ДЕКАРБОНІЗАЦІЇ БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ	416
Заводяний В.В. ВИЗНАЧЕННЯ КОЕФІЦІЄНТА ПОСЛАБЛЕННЯ СВІТЛОВИХ ПРОМЕНІВ СКЛОМ	419
Волошин М.М. НАСЛІДКИ ВОЄННИХ ДІЙ НА ВОДНІ РЕСУРСИ ТА ГІДРОТЕХНІЧНІ ОБ'ЄКТИ УКРАЇНИ	422
Рагулін С.В. ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У БУДІВНИЦТВІ	427
Сулима О.Ю. ЧИННИКИ ВПЛИВУ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ НА РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	431
Гаркуша В.С., Симонов С.І. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ЗВЕДЕННЯ ТА РЕМОНТУ ЦИВІЛЬНИХ БУДИНКІВ	436
Симонов С.І., Гаркуша В.С., Ставицька Ю.О. ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАКТИК У БАКАЛАВРІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ В РАМКАХ ПРОЄКТУ «MARIUPOL REBORN»	439
Ільїна М.В. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРИКОРДОННИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД УКРАЇНИ	444
Паламарчук І.В. ЩОДО ПЕРСПЕКТИВ РОЗБУДОВИ МОРСЬКОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗА ДОПОМОГОЮ МОЖЛИВОСТЕЙ РІЧКИ ДНІСТЕР: ІДЕЇ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ	447
Войтович І.В., Брюзгіна Н.Д., Лімачов Ю.В. РЕКОМЕНДАЦІЇ З УЛАШТУВАННЯ ПОЛІМЕРЦЕМЕНТНИХ ГІДРОІЗОЛЯЦІЙНИХ ПОКРИТТІВ НА БЕТОННИХ ТА ЗАЛІЗОБЕТОННИХ ГІДРОТЕХНІЧНИХ СПОРУДАХ ВОДОГОСПОДАРСЬКО-МЕЛІОРАТИВНОГО КОМПЛЕКСУ	451

Шаталова Ж.О. РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	456
Пєсков І. ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗА ВИКОРИСТАННЯМ ТА ОХОРОНОЮ ЗЕМЕЛЬ, ЯКІ ЗАЙМАЛО КАХОВСЬКЕ ВОДОСХОВИЩЕ	460
Зубенко В.О. ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНІ ЕНЕРГЕТИЧНІ СИСТЕМИ: НОВІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ ГРОМАД ТЕРИТОРІЇ	462
Сиромолот Е.А. ВПЛИВ КОНЦЕПЦІЇ ЄС «ЄВРОПЕЙСЬКА СІЛЬСЬКА СПАДЩИНА» НА ВІДНОВЛЕННЯ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	467
Савченко В.М., Дев'ятко Д.В. ВПЛИВ БІОДОБАВОК У ДИЗЕЛЬНЕ ПАЛИВО НА РОБОТУ ПАЛИВНОЇ АПАРАТУРИ	472
СЕКЦІЯ 4. «Екологічна стійкість, природоохоронні практики та технології. Збалансоване використання природних ресурсів»	476
Павелко В.О., Сапожник Н.І. ЩОДО ПИТАННЯ ЗБАЛАНСОВАНОГО ВИКОРИСТАННЯ ВОДНИХ РЕСУРСІВ ПІД ЧАС ДІЇ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	477
Покотилова К.Г., Колесніченко О.В., Попович С.Ю. ОЦІНКА ПОСТТРАЖДАЛИХ ВІД ВІЙНИ ЗАПОВІДНИХ ПАРКІВ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІССЯ	481
Семенюк С.К. СУЧАСНИЙ СТАН ВИДОВОГО СКЛАДУ ПТАХІВ В ПАРКАХ М. ХЕРСОНА	486
Лошкова Ю.М., Крилевський І.М. СУЧАСНИЙ СТАН ПРИРОДНИХ ПОПУЛЯЦІЙ ЧОРНОМОРСЬКОГО КАЛКАНА	489
Бойко Ю.В., Шевченко В.Ю. ДО ПИТАННЯ ПРО УМОВИ ВИРОЩУВАННЯ ТОВАРНОЇ РИБИ	492
Бойко Т.О., Цукаленко В.В. ОЦІНКА ВПЛИВУ БОЙОВИХ ДІЙ НА СТАН ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ ПІВДНЯ УКРАЇНИ	495
Безродній О.Г., Шевченко В.Ю. ЕКОЛОГІЧНІ УМОВИ ВИРОЩУВАННЯ РИБИ В УМОВАХ ТОВ «ЛУЦЬКЕ»	501
Honcharova O.V., Dameron C. LES NORMES EUROPÉENNES DES SCIENTIFIQUES POUR LE CONCEPT DE "ANIMAL WELFARE", L'EXPÉRIENCE PRATIQUE DANS L'UTILISATION DE LA SPIRULINE EN AQUACULTURE	504
Гончарова О.В., Гречка С.С., Ващик О.О. КОМПЛЕКСНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ НА ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН ОРГАНІЗМУ РИБ	512

Гончарова О.В., Данилов Р.О., Кравцов П.С. ОПТИМІЗАЦІЙНІ ЗАХОДИ ТЕХНОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ В АКВАКУЛЬТУРІ	518
Гончарова О.В., Новохатко О.В. НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ КОМПОНЕНТІВ В УКРАЇНСЬКІЙ АКВАКУЛЬТУРІ ЕКОЛОГІЧНО- БЕЗПЕЧНОГО СПРЯМУВАННЯ	523
Гончарова О.В. КОНСОЛІДАЦІЯ НАУКИ, ОСВІТИ ТА СТЕЙКХОЛДЕРІВ З ВЕКТОРОМ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА	527
Бреус Д.С. ВПЛИВ ВІЙНИ НА ЛІСОВІ НАСАДЖЕННЯ ЛІВОБЕРЕЖНОЇ ХЕРСОНЩИНИ	531
Voiko L.M. THE GLOBAL GOALS FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT AS A TOPIC FOR STUDENTS' EXTRA-CURRICULAR EVENT	538
Кравченко В.І. ОБГРУНТУВАННЯ РЕКУЛЬТИВАЦІЇ БІОСТАВКІВ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ ДОВКІЛЛЯ АГРАРНИХ ТЕРИТОРІЙ	541
Головко А.А. СТРАТЕГІЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ГОДІВЛІ ФОРЕЛІ КОРМАМИ ВИСОКОЇ ЯКОСТІ	544
Денисенко І.С. ВАЖЛИВІСТЬ СТИМУЛІВ І ПРЕФЕРЕНЦІЙ ПОБУДОВИ МЕХАНІЗМУ ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЇ ЕКОСИСТЕМНИХ ПЛАТЕЖІВ	548
Каруна В.В., Шатковський А.П., Журавльов О.В. ОПТИМІЗАЦІЯ КОЕФІЦІЕНТУ ВОДОСПОЖИВАННЯ ЗА КРАПЛИННОГО ЗРОШЕННЯ ЛОХИНИ ЩИТКОВОЇ	553
Богадьорова Л.М. ВПЛИВ ВОЄННИХ ДІЙ НА РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНО- РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ	557
Рубіш М.М., Шевченко В.Ю. ЕКОЛОГІЧНІ УМОВИ ВИРОЩУВАННЯ РИБОПОСАДКОВОГО МАТЕРІАЛУ В УМОВАХ ПОВНОСИСТЕМНОГО РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА	561
Яковець С.М., Шевченко В. Ю. ОСОБЛИВОСТІ ГІДРОБІОЛОГІЧНОГО РЕЖИМУ МАЛОГО ВОДОСХОВИЩА	564
Ящук А.О., Шевченко В.Ю. ДО ПИТАНЯ ПРО ОБГРУНТУВАННЯ РОЗТАШУВАННЯ УСТРИЧНОГО ГОСПОДАРСТВА В ГРИГОРІВСЬКОМУ ЛИМАНІ	567

Яблунівський І.С., Чапленко С.М., Лошкова Ю.М. ОСОБЛИВОСТІ ЖИВЛЕННЯ ТОВАРНОЇ РИБИ КОРОПОВИХ РИБ У ПРОЦЕСІ ВИРОЩУВАННЯ	570
Чапленко С.М., Яблунівський І.С., Лошкова Ю.М. ЕКОЛОГІЧНІ УМОВИ ВИРОЩУВАННЯ ТОВАРНОЇ РИБИ У ВОДОЙМІ КОМПЛЕКСНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ В МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	573
Сенніков Є.С., Павловський В.В., Лошкова Ю.М. ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ ВЕСЛОНОСА У ГОСПОДАРСТВІ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ	577
Грицюк Н.В. УРАЖЕНІСТЬ СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗБУДНИКАМИ КОРЕНЕВИХ ГНИЛЕЙ ПРИ ШТУЧНОМУ ЗАРАЖЕНІ	581
Коваленко Р.Ю. ПОКРАЩЕННЯ МОНИТОРИНГУ ЯКОСТІ ВОДИ ЗА ДОПОМОГОЮ СУПУТНИКОВИХ ЗНІМКІВ ПРИ ІМПУЛЬСНОМУ МЕТОДІ ПРОМИВКИ	585
Сухіна О.М., Бодюк А.В. АКТУАЛЬНІСТЬ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНИХ ЗБИТКІВ ФАУНИ ВНАСЛІДОК ЗАСТОСУВАННЯ ХІМІКАТІВ АГРАРІЯМИ ТА ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ рф	589
Арнаутова О.Ю. ВПЛИВ ВІЙНИ НА АГРАРНИЙ СЕКТОР І ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО ВІДНОВЛЕННЯ	593
Кузьмич С.А., Гурин В.А., Кузьмич Л.В. СПОСІБ ОБ'ЄМНОГО ГІДРАВЛІЧНОГО ОЧИЩЕННЯ РУСЛА ВОДОПРИЙМАЧА ЧИ КАНАЛУ ВІД МУЛУ	597
Гнатюк О.Р., Канюк І.В., Кузюк І.В. СУЧАСНИЙ СТАН ЛІСОРОЗВЕДЕННЯ В КАРПАТСЬКОМУ РЕГІОНІ УКРАЇНИ	600
Головко А.А., Скиданов Ю.В. ВИРОЩУВАННЯ РАЙДУЖНОЇ ФОРЕЛІ (<i>ONCORHYNCHUS MYKISS</i>) В РЕЦИРКУЛЯЦІЙНІЙ СИСТЕМІ АКВАКУЛЬТУРИ - УЗВ (RAS)	604
Павловський В.В., Сенніков Є.С., Лошкова Ю.М. ВЕСЛОНІС ЯК ОБ'ЄКТ АКВАКУЛЬТУРИ: СУЧАСНИЙ СТАН ВИРОЩУВАННЯ В УКРАЇНІ	609
Дюдяєва О.А. СПІЛЬНІСТЬ ЕКОЛОГІЧНИХ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ВИКЛИКІВ В УМОВАХ ЗМІНИ КЛІМАТУ ТА ВІЙНИ В УКРАЇНІ	612
СЕКЦІЯ 5. «Сучасні управлінські та соціально-економічні аспекти розвитку аграрного сектору в умовах цифровізації та глобальної інтеграції»	616

Шевченко О.О., Ліпкан В.А. ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ЗЕМЕЛЬНУ РЕФОРМУ В УКРАЇНІ	617
Elżbieta Żywucka – Kozłowska SPECYFIKA DZIAŁALNOŚCI FINANSOWO- GOSPODARCZEJ W ROLNICTWIE W CZASIE STANU WOJENNEGO	621
Базака Р.В. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОСУВАННІ АГРАРНОЇ ПРОДУКЦІЇ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ	625
Грабарь Є.О. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ У КОНТЕКСТІ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	628
Круковська О.В., Батрак М.М., Манукян Т.О., Овчаренко О.А. УПРАВЛІННЯ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	632
Ткач Л.О. СВІТОВИЙ ДОСВІД МОНІТОРИНГУ ТА КОНТРОЛЮ ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ	635
Ігнатенко М.М., Леваєва Л.Ю., Ткаченко Ю.О. РОЗВИТОК ТА ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ У ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	639
Кононенко Л.В., Савченко В.М. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО СІЛЬСЬКОГО РОЗВИТКУ	642
Карнаушенко А.С. ФОРМУВАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЯК ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	646
Матусяк Г.І. ФОРМУВАННЯ ЕКОСВІДОМОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ (НА МАТЕРІАЛІ АНТИУТОПІЇ ГАЛИНИ ПАГУТЯК «ГОСПОДАР»)	649
Воляк Л.Р., Драгушинець А.М. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВІЙНИ	652
Коваль С.В., Мунтян І.В. ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ САДІВНИЦТВА ТА ВИНОГРАДАРСТВА	656
Коваль С.В., Бречко Д.В. ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	659
Коваль С.В., Царьков С.Е. ДЕМОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ РИНКУ ПРАЦІ В АГРАРНІЙ СФЕРІ	662

якості життя на селі. Таким чином, формування та розвиток трудових ресурсів аграрних підприємств є багатогранним завданням, яке вимагає цілісного підходу з урахуванням економічних, соціальних, освітніх, технологічних та організаційних аспектів. Комплексне вирішення цих питань дозволить забезпечити стабільний розвиток аграрного сектору та підвищити його конкурентоспроможність на національному та міжнародному рівнях.

Список використаних джерел

1. Мельник В.В. Формування кадрового потенціалу аграрних підприємств в умовах ринкової економіки. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки*, (3). 2020. С. 163-168.

2. Трофимова Н.В. Формування та розвиток трудових ресурсів аграрного сектора в умовах глобалізації економіки. *Економіка та управління*. Вип. (5). 2021. С.62-69.

3. Шульга В.М. Формування та використання кадрового потенціалу аграрних підприємств в умовах ринкової економіки. *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Економіка*. Вип. (26). 2019. С.189-194.

УДК 331.101

Коваль С.В.

к.е.н., доцент, доцент кафедри підприємництва, обліку та фінансів,

Царьков С.Е.

аспірант кафедри підприємництва, обліку та фінансів,
Херсонський державний аграрно-економічний університет

ДЕМОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ РИНКУ ПРАЦІ В АГРАРНІЙ СФЕРІ

Соціально-економічні процеси, що відбуваються в сільській місцевості,

вимагають формування нових соціальних відносин, де селянин виступає головною діючою особою, а також визначальним ресурсом у виробництві. Сучасні економічні умови відображають складну соціально-демографічну ситуацію на селі, яка характеризується скороченням робочих місць у сільськогосподарському виробництві, низькою продуктивністю праці та іншими проблемами, що суттєво впливають на розвиток аграрного сектора. Трудовий потенціал є ключовим елементом ресурсного потенціалу країни, регіону чи окремого підприємства, і від його ефективного використання залежить успішність функціонування аграрної галузі. Вивчення закономірностей та факторів формування трудового потенціалу є невід'ємною частиною досліджень ринку праці – важливого елемента ринкової економіки. Особливо актуальним є питання трудового потенціалу в аграрному секторі, де він виступає однією з головних умов розвитку сільськогосподарського виробництва [1, с. 26].

Аналіз демографічних чинників. У сучасних умовах демографічні чинники відіграють важливу роль у формуванні ринку праці в аграрній сфері. Сільські території України зберігають значний потенціал як місце проживання понад третини населення, але водночас стикаються з низкою викликів. Деградація сільських територій ставить під загрозу продовольчу безпеку держави і, як наслідок, впливає на економічну та соціальну стабільність країни. Основними демографічними чинниками, що впливають на ринок праці в аграрному секторі, є скорочення чисельності населення в сільській місцевості, старіння населення, міграційні процеси та низький рівень народжуваності. Ці чинники ускладнюють забезпечення сільськогосподарських підприємств необхідною кількістю трудових ресурсів.

Скорочення населення і міграція. Одним із головних викликів для аграрного сектора є скорочення чисельності населення у сільській місцевості. Молодь все частіше обирає міське життя, яке пропонує більше можливостей для професійного розвитку та вищі доходи. Це призводить до відтоку кадрів із села та ускладнює кадрове забезпечення аграрного сектора. Крім того, трудова

міграція, як внутрішня, так і зовнішня, стає все більш поширеним явищем, що посилює проблему нестачі кваліфікованих працівників.

Скорочення чисельності населення також пов'язане з низьким рівнем соціальної інфраструктури в сільській місцевості. Незадовільний стан доріг, недостатньо розвинена транспортна інфраструктура та проблеми з доступом до медичних послуг створюють додаткові труднощі для проживання та роботи на селі. Все це призводить до того, що люди шукають кращі умови для життя в інших регіонах або за кордоном.

Старіння населення. Ще однією важливою проблемою є старіння населення у сільській місцевості. Молоді люди виїжджають у міста, а частка осіб старшого віку, що залишаються в селах, зростає. Це негативно впливає на продуктивність праці, оскільки літні працівники часто мають меншу фізичну здатність до виконання важкої сільськогосподарської роботи, а також не завжди володіють необхідними навичками для роботи з сучасними технологіями.

Низький рівень народжуваності. Низький рівень народжуваності також є одним із ключових демографічних чинників, що впливають на ринок праці в аграрному секторі. Зменшення чисельності молодого покоління ускладнює відновлення трудових ресурсів у сільській місцевості, що в майбутньому може призвести до ще більшого скорочення чисельності сільських працівників.

Для покращення ситуації на ринку праці в аграрній сфері необхідно впроваджувати комплексні заходи, спрямовані на зупинення негативних демографічних тенденцій. Це включає розвиток соціальної інфраструктури на селі, створення нових робочих місць, покращення умов праці та проживання, а також підтримку молоді та стимулювання її залишатися в сільській місцевості. Державна підтримка розвитку сільського підприємництва також відіграє важливу роль у підвищенні привабливості сільського життя і стимулюванні відродження сільських громад. Демографічні чинники відіграють ключову роль у формуванні ринку праці в аграрній сфері України. Сучасні виклики, пов'язані зі скороченням чисельності сільського населення, старінням працівників, міграцією молоді та низьким рівнем народжуваності, суттєво ускладнюють

забезпечення аграрного сектора трудовими ресурсами. Ці проблеми підсилюються слабкою соціальною інфраструктурою на селі, що робить його менш привабливим для молоді [2, с. 155].

Для забезпечення сталого розвитку аграрного сектора необхідні комплексні заходи, спрямовані на покращення демографічної ситуації у сільській місцевості. Це передбачає розвиток соціальної інфраструктури, покращення умов праці та життя, створення нових робочих місць та підтримку молодих спеціалістів. Зокрема, державна підтримка розвитку сільського підприємництва може стати важливим кроком у напрямку відновлення села, підвищення його економічної привабливості та збереження культурних традицій. Розв'язання демографічних проблем у сільській місцевості сприятиме не лише підвищенню продуктивності праці в аграрному секторі, але й забезпеченню продовольчої безпеки держави. Лише завдяки комплексному підходу можна забезпечити стабільне відтворення трудового потенціалу, який є ключовим елементом стійкого розвитку як аграрного сектора, так і економіки країни в цілому [3, с. 99].

Список використаних джерел

1. Мармуль Л.О. Принципи та механізми управління й регулювання розвитку трудових ресурсів аграрних підприємств. *Економічний вісник університету: збірник наукових праць учених та аспірантів*. Переяслав-Хмельницький, 2019. Вип. 40. 25-31.

2. Сільськогосподарська організація та розвиток сільського ринку праці: досвід країн Європейського Союзу. під ред. О. Ковальчука. Київ: Видавничий дім "Київський університет". 2021. 210 с.

3. Управління людськими ресурсами у сільській місцевості: виклики та перспективи За заг. ред. І. Олексієнка. Дніпро: Видавництво "Гармонія". 2020. 240 с.